Ч. 142 (13.090). Львів, четвер 30. червня 1932. Pocztowę opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 26·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Чи може слідами Волині?

Припинення діяльности філій „Просвіти" в Скалаті, Грималові і Борщеві. — Ревізії по читальнях „Просвіти". — „Кобзар" Шевченка і шкільні підручники на індексі. — Інтервенція у тернопільського воєводи і його успокоююча заява.

Тернопіль, 27. червня 1932.

На іншому місці в нинішньому „Ділі" знайдуть читачі документи, які у нас у Галичині досі не були частою появою. Мова там про припинення діяльности аж трьох філій „Просвіти" в прикордонних повітах, що займають більше як половину лінії Збруча.

В наведених документах подані причини цього розпорядження польської політичної адміністрації. Видано його без сумніву згідно з відповідною інструкцією виділу безпеки тернопільського воєвідського уряду, на що вказує те саме число у всіх трьох випадках Нр. Б. 52. Отже треба приняти, що цілу акцію започатковано згори і що її переводиться по заздалегідь обдуманім пляні.

Проти повищих оречень вислано відклики, які має вирішити тернопільське воєвідство.

Як виходить зі змісту документів, діяльність філій у Скалаті і Грималові припинило скалатське старосто длятого, будьто би ті обі філії підтримували *свідомо конспіраційно-протидержавну* працю чи то поодиноких членів, чи то студентської секції, зорганізованої при філії „Просвіти" в Скалаті, як це виказали доходження, переведені в доказовому поступованні. Іншими словами, скалатське старосто закидує членам виділів філій „Просвіти" у Скалаті і Грималові ні більше, ні менше тільки те, що є обняте постановами і санкцією § 58. і §59. австрійського карного закону — себто злочин головної зради. Однак не вважаючи на такий тяжкий замір, старосто у Скалаті та органи державної поліції, не перевели ніяких доходжень проти членів обох згаданих виділів і не внесли проти них до тернопільської прокуратури ніякого карного донесення. Це сталося, очевидно тому, що повищий замір не опирається на ніяких фактах, отже матеріяльно є зовсім нестійний.

З яким поспіхом і неувагою видало скалатське старосто оба свої оречення з тої самої дати і до того самого числа (6. червня 1932. до ч. Б. 52. — сиґнатура виділу безпеки (Б) тернопільського воєвідства), — вказує те, що не завдало собі труду провірити хоч би назву — фірму тих обох освітніх товариств, діяльність яких припинило одним почерком пера. Статутова назва звучить: „філія „Просвіти" в...", а старосто в Скалаті називає обі філії „філіями читальні „Просвіти" в...", хоч товариств з такою назвою у нас взагалі нема, бо істнують як окремі товариства згідно зі статутом Т-ва „Просвіти" тільки читальні „Просвіти" як низові освітні орґанізації першого ступня, що не мають права закладати окремих філій. Зате філії „Просвіти" істнують як надбудова над читальнями „Просвіти" для скріплювання, координування і контролювання їхньої діяльности.

Обі систовані філії вели свою статутову працю тільки в рамцях статутів і обовязуючих законів, не переступаючи границь ні одних ні других. В останньому році гурток студентів вищих шкіл, замешкалих на терені скалатського повіту, що є членами матірного товариства „Просвіта", з тим самим і членами філії „Просвіти" в Скалаті, улажив в деяких читальнях Скалатщини і Грималівщини кілька відчитів (те все передбачене і дозволене статутом) на науково-популярні теми, здебільша з обсягу української історії, для членів даної читальні. Зміст тих відчитів не мав зовсім протидержавного характеру і тенденції і не було в них нічого каригідного в розумінні карного закону. Найліпшим доказом цього є та обставина, що незвичайно чутка на все, що тільки здалека пахне конспірацією або протидержавністю, польська поліція не знайшла досі ніякої притоки до карного донесення проти прелеґентів.

Автор обох згаданих рішень скалатського старости не задав собі навіть невеличкого труду заглянути до відомого збірника адміністраційних законів і розпорядків Півоцького, котрого примірник чейже певне знаходиться у підручній бібліотеці староства. В коментарі до § 24. австрійського закону про товариства з 15. листопада 1867. В. з. д. ч. 134 наведено там пленарне оречення Найвищого Судового і Касаційного Трибуналу у Відні з 29. грудня 1891. до числа 15,289, котре каже: „Передбачене в § 24. зак. про товариства з 15. XI. 1867. В. з. д. ч. 134 переступлення означеного статутами обсягу діяльности мусить піти на рахунок товариства, отже тих органів, через які ділає товариство як таке. Протилежна статутам поведінка поодиноких членів товариства (або його груп) сама для себе не вистарчає".

Як бачимо, в обох згаданих рішеннях скалатське старосто не навело ні одного факту протистатутової чи протизаконної діяльности виділів філій у Скалаті і Грималові навіть при згадці про студентську секцію. Не наведено їх тому, бо таких фактів взагалі не було, а тим самим згадані рішення не мають за собою законної стійности.

Деяку, принайменше зовнішню, мотивацію має рішення староства у Борщеві. Припинення діяльности тамошньої філії „Просвіти" мотивується тим, що філія мала у своїй бібліотеці і кольпортувала (себто визичала) книжки з кому-

ністичним і протидержавним змістом і наводить наголовки тих книжок. Тут зазначую, що — як мені відомо, на терені борщівської філії „Просвіти" відбулися поліційні ревізії за книжками у бібліотеках читалень „Просвіти" в Борщеві, Верхняківцях, Волківцях, Жилинцях, Лanівцях і в Слобідці Мушкатівській та у всіх осіб, які визичали книжки у філії „Просвіти" в Борщеві і мали їх у себе. У філії сконфісковано як заборонені 37 книжок і кіновий апарат з динамо **Pathe Baby з фільмою „В колисці христіянства"**. Між сконфіскованими як забороненими книжками є Ол. Барвінського „Огляд укр. руської літератури" (учать з нього в публичних школах в Польщі), Кобзар — видання д-ра Вол. Сімовича, М. Костомарова „Дві руські народности", І. Франка „Лис Микита", (всі три книжки є у шкільних бібліотеках і є обовязковою шкільною лектурою). Інші книжки купила філія у книгарнях, не знаючи, що деякі з них опісля сконфісковано, отже тут виділ філії не несе ніякої субєктивної вини. Так за давнішого довголітнього головства д-ра Андрія Лунева у філії, як і за теперішнього д-ра Миколи Томковида виділ філії складався з людей далеких від якоїнебудь тіни комунізму, що в додатку не вели ніякої протидержавної акції.

Те саме треба сказати і про виділ читалень, де також переведено конфіскати нібн заборонених книжок. І так у читальні в Борщеві сконфісковано як заборонені 42 книжки, між ними Богдана Лепкого „Начерк історії укр. літератури" (є в кожній шкільній бібліотеці, як підручник!), д-ра Вол. Коцовського „Література галицько-руська" з 1894. М. Грушевського „Етноґрафічний Збірник"", І. Франка „Про життя і діяльність Ол. Кониського", всі „Записки Наук. Т-ва ім. Шевченка" і т. д. У Волківцях сконфісковано як заборонені 32 книжки, між ними „Про нові польські закони", відому сценічну песу: „Дай серцю волю, заведе в неволю" і „Кобзаря". В Ланівцях сконфісковано 34 книжки, між ними календарі львівської „Просвіти" за роки 1926, 1927. і 1929, цензурний часопис Сокола-Батька „Вісти з Запорожа", знану стрілецьку сатиру на покійного стрілецького старшину Івана Цяпку п. загол. „Життя і пригоди Цяпки Скоропада" (в

очах поліції страшенно небезпечна і протидержавна річ!) Так було і по інших читальнях Борщівщини. Подібні ревізії відбулися в цілому ряді читалень „Просвіти" в районах філій скалатської, грималівської і тернопільської (Городище і Забойки), звідки покищо не маю подрібних виказів. Характеристичне, що *всюди конфісковано „Кобзаря" Т. Шевченка* — і то передовсім — ті всі книжки (цензурні) з *ділянки української історії, географії, етнографії і літератури*, навіть такі, з яких учать по школах в Польщі, або які є у шкільних бібліотеках. Сконфісковано також всі книжки, що відносяться до спорту, пласту, або сокільської чи лугової орґанізації.

В Польщі конфіскується щоденно різні книжки і друки. Конфіскують також часто видання старі, передвоєнні, що цензурно вийшли в Галичині і які ще нині масово є у бібліотеках товариств і у приватних людей, що не знають нічого про конфіскату. Конфіскують різні органи, поліція, староства, прокуратура, суди, міністерство внутрішніх справ та міністерство почт і телеграфів. Конфіскати оголошується в „Моніторі Польскому", або в ріжних дневниках урядових установ. У цьому великому хаосі звичайному смертникові годі визнатися. Окремої урядової публікації заборонених книжок і друків нема. Вийшла тільки у Вильні в 1930. польська приватна публікація накладом вид. „Культура", мабуть неповна. На її основі централя „Просвіти" у Львові зладила гектоґрафований список українських заборонених книжок і розіслала філіям у краю, щоби цей список подали дальше до відома читальням. Вони його тепер з правила придержуються. І з цього боку для держави не грозить напевне ніяка небезпека.

В суботу, 25. червня ц. р. одержав я з Головного Виділу „Просвіти" письменне доручення інтервеніювати у повищій справі у тернопільського воєводи. Це доручення я негайно виконав і тогож дня пішов я у товаристві пос. д-ра Ладики до воєводи п. Мошинського. На вступі предложив я йому відпис згаданих рішень, які він уважно прочитав, кажучи, що про них довідується щойно від мене. Зі списку сконфіскованих поліцією книжок, які мав я тоді на руках, подав я також до його відома, що всюди сконфісковано як заборонені „Кобзаря" Т. Шевченка і ріжні книжки, з яких учать навіть у школах в Польщі і які є у шкільних бібліотеках. Щодо засистованих філій у Скалаті і Грималові, звернув я увагу воєводи п. Мошинського на цілковиту нестійність заміту їхньої конспіраційно-протидержавної діяльности і що на це не подано ні одного факту. Вкінці просив я, щоби воєвода, з огляду на дуже велику вагу справи, сам особисто прочитав зголошені відклики і полагодив їх позитивно, привертаючи назад діяльність засистованих філій.

На повищу тему була довша розмова зі мною і з послом д-ром Ладикою. П. Мошинський заявив, що не ставиться вороже до просвітянської праці і не хоче робити їй перепон, а навіть, що більше, бажає йти їй на руку. Конкретну справу сам розслідить і буде старатися позитивно її полагодити. Жалувався, що з централею „Просвіти" не має особистих звязків, і що на його думку, було би бажаним, щоби централя „Просвіти" установила свою делеґатуру в Тернополі, котра полагоджувала би біжучі адміністраційні справи, звязані з діяльністю „Просвіти" на терені тернопільського воєвідства.

На цьому скінчилася наша розмова, а що на ділі вийде зі слів п. Мошинського, покаже недалека майбутність.

Пос. д-р Степан Баран.

Жидівські кольонії на Україні.

I.

Жиди розсіваються по світі. — Російський закон про хліборобство. — Хліборобство — нежидівське діло.

По страті самостійної державности в Палестині в житті жидівського народу почалася доба більш ніж тисячолітніх мандрівок по ріжних країнах. Розсіяння і ритуал відкинули жидівство від хліборобства, основним джерелом прожитку стає посередництво всіх родів: торговля і особливо торговля грішми.

Витиснене зі Західної Европи жидівство приходить через Німеччину до Східньої; прийшовши у Польщу, жидівство додержується талмуду і поширює свою кольонізацію в напрямку південно-східнім на українській території. Основним його зайняттям, як і на Заході, є посередництво, а серед торгівлі видатне місце зайняло шинкарювання чи корчмарство.

По приєднанню до Росії після розділів Польщі Західнього краю, що мав корінну людність українську та білоруську, до уряду стали надходити численні скарги на визиск селян жидами-арендарями і шинкарями. Щоби охоронити селян від цього визиску російський уряд видає відомий закон „Положеніе для евреев" 1804 р.

Той закон з одного боку забороняв жидам жити на селах, тримати по них аренди та шинки, а з другого, виселяючи до міст, давав право бажаючим вернутися від міських зайнять до праці на землі, засновуючи хліборобські кольонії тощо. Під жидівські кольонії відвели над річкою Інгульцем на Херсонщині, з земель б. запорожських, 24 тис. дес. Кожній родині давали землі вадурно 15 дес. на душу, давали позичку 250 р. на початкове усташкування, звільняли на 10 років від якихнебудь податків, проголосили хліборобів-жидів вільними від кріпацтва. Оці права і полекші відкривали жидівству широкі перспективи для його аграризації. Та до цієї ініціятиви уряду тогочасне жидівство поставилося негативно. Серед жидів панував погляд, що хліборобство — не жидівська справа. Закон 1804 р. загрозив видаленням з сіл до міст понад 60 тис. жидівських родин; з того числа всього 294 родини (1951 душ) відважилося перейти до господарства на землі. Вони у 1807 р. заснували перші чотири жидівські хліборобські кольонії у 50 верствах від м. Берислава. Так на степах України дали почин до нового незвичайного господарського зайняття жидів.

Відразу виявилася повна непідготованість жидів до сільського господарства, невміння і нехіть до нього. Жиди стали наймати сусідніх селян для ведення господарства, а ще більше жиди-кольоністи, здебільшого з міських ремісників, полишивши у кольоніях свої родини розбрилися по краю, по містах та поміщицьких хуторах, роблячи з сільського господарства якийсь побічний, накинений їм рід зайняття. Уряд починає сумніватись, чи з його пляну прищипити жидам хліборобство вийде щонебудь; у 1810 р. припиняє на якийсь час нове переселення жидів до кольоній, „доки не буде випробований їх нахил до хліборобства". Кольоністи просто признавалися, що вони мали намір ідучи до кольонії, користуючись полекшами, плекати худобу, торгувати нею по ярмарках та обробляти землю наймитами. Вони зовсім не сподівалися, що їх уряд буде самих примушувати працювати на землі.

На перешкоді стали і жидівські традиції. Жидівські жінки ухилялися від участи у полевих роботах, навіть від прядла та ткацтва. Їх головні та найдовші свята, усталені в Палестині за відмінних кліматичних умовин, припадали там на доби року вільні від сільсько-господарських робіт, а на українських степах припадали саме на гарячу хліборобську пору, на березень та вересень. Непідготовленість і нехіть до праці на землі, колізія традиції з новим родом зайняття — витворили серед жидів-кольоністів у 1815 р. масове змагання вирватися з кольонії, покинути „нежидівське зайняття". Це змагання підсилювалося фактом, що уряд знов дозволив жидам жити на селах і торгувати горівкою. Щоб позбавитися навісного хліборобства жиди-кольоністи навмисне хотять дати доказ своєї непридатности до хліборобства, звертаються за підтримкою до зїзду жидівських кагалів у 1815 р. зі скаргою, що хліборобству перешкоджають довготревалі свята, що через хліборобство молодь не може навчитися мойсеєвої віри, що жид хлібороб тільки на половину жид.

Одначе уряд не згодився на ліквідацію своєї ідеї. Указом 1823 р. він знов вертається до передбаченого у 1804 р. виселення жидів із сіл, на цей раз самої Білорусі. Уряд розсортовує кольоністів, частині дозволяє відійти з кольоній; натомісць приймає нових з Білорусі і з 1827 р. забороняє жидам приймати на послуги христіян. Це примушувало жидів-кольоністів провадити свої господарства власними силами. Другий указ 1827 р. завів у Росії обовязок військової служби натурою, але щоб привертати жидів до хліборобства, зробили полекшу жидам-кольоністам і звільнили їх від рекрутського обовязку на 50 літ. Так появилася нова спонука, щоби ставати хліборобом, щоб оминути страшної в той час 25-літньої військової служби. Кольонії наповняються. Під кінець 1837 року є їх 9, а в них 1030 родин чи 6484 душ. Що правда з них займалося хліборобством тільки 1993 души. У кольонії пхали жидів полекші, а не нахил до хліборобства. Лише 7—10 господарств відповідають своїй назві. (Продовження буде).

Проф. О. Мицюк.

З документів часу.

Додаток до нинішньої вступної статті Ст. Барана.

I.

Starosta Powiatowy w Skałacie. Nr. B. 52. Skałat, dnia 6 czerwca 1932.

Do Pana D-ra Arsena Tryhubczaka, przewodniczącego stowarz. Filji Czytelni Proświty w Skałacie.

Na zasadzie §. 25 ust. 2 ustawy o prawie stowarzyszenia się z dnia 15 listopada 1867 Dz. p. p. Nr. 134, zawieszam działalność stowarzyszenia Filji Czytelni Proświty w Skałacie z uwagi na przekroczenie zakresu działalności przez to, że popiera świadomie pracę konspiracyjno-antypaństwową, czyto poszczególnych członków, czy też Sekcji Studenckiej, zorganizowanej przy tamt. Filji, jak to wykazały przeprowadzone dochodzenia w postępowaniu dowodowem.

Od tego orzeczenia wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu, które podać należy w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia. Zarządzenie to jest natychmiast wykonalne.

Starosta Powiatowy **R. Bulicz.**

II.

Powiatowy Starosta Skałacki. Nr. B. 52. Skałat, dnia 6 czerwca 1932.

Do Pana D-ra Michała Dobromila, przewodniczącego stowarz. Filji Czytelni Proświty w Grzymałowie.

Na zasadzie § 25 ust. 2 o prawie stowarzyszenia się z dnia 15 listopada 1867 Dz. p. p. Nr. 134 zawieszam działalność stowarzyszenia Czytelni Proświty w Grzymałowie z uwagi na przekroczenie statutem określonego zakresu działania przez to, że popiera świadomie pracę konspiracyjno-antypaństwową, czy to poszczególnych członków, czy też Sekcji Studenckiej, zorganizowanej przy Filji Czytelni Proświty w Skałacie, jak to wykazały dochodzenia w postępowaniu dowodowem.

Od tego orzeczenia wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu, które podać należy w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia. Zarządzenie to jest natychmiast wykonalne.

Starosta Powiatowy **R. Bulicz.**

III.

Лист борщівського староства ч. Б. 52/32 „Do Zarządu Czytelni „Proświta" na ręce przewodniczącego dr. Włodzimierza Czyrowskiego w Borszczowie" — гл. „Діло" з 28. VI. н. р.

IV.

VI. Kps. 343/32. Postanowienie.

Sąd Grodzki w Borszczowie, dnia 3 czerwca 1932 postanawia zgodnie z wnioskiem Posterunku Policji Państwowej z dnia 2 czerwca 1932 L. 154 (t. j.) 32 zezwolić temuż Posterunkowi na przeprowadzenia rewizji w Czytelni „Proświty" w Borszczowie. Postanowienie niniejsze traci swoją moc w dniu 15 czerwca 1932. Naczelnik Sądu Grodzkiego Wojtuń. Za zgodność: Sekretarjat Sądu Grodzkiego O. VI. Borszczów, dnia 6 czerwca 1932. Chomicka, sekretarka. L. S.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 30. ЧЕРВНЯ 1932.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА. 3)

Мистецтво і підсвідоме.

Чи село є несвоєчасне? — Мистецька і щоденна краса. — Розумові та стихійні твори.

Ми ствердили факт, що національні почування і в наслідок їх національна тематика є так само стихійно та психольогічно оправдані, як інші „стихійні" пориви.

Але йду ще далі. Не іде про перечення іншим ані про те, щоб перепертн власний погляд, тільки про доходження правди.

„Психольогічне оправдання" якоїсь-там тематики ще не виправдує її артистично. Мистецтво психольогічний прояв, але кожний психольогічний прояв ще не є мистецтвом. Отже і національна тематика щойно тоді артистично виправдана, коли вона виступає у формі артистично бездоганних творів. (Як приклад модерного малюнку з рідною тематикою може служити прегарна „Родина" Ф. Кричевського, репродукція якої находиться на стор. 23 першого зошиту журналу „Мистецтво", виданого мистецьким гуртком „АНУМ".) З тої самої причини також „безпредметові" та інші модерні малюнки тільки тоді артистично виправдані, коли не вражують естетичного інстинкту глядачів, без огляду на те, що можливо повстали не знати з яких „стихійних" потреб.

З одного із уступів у кінцевім фейлетоні М. Драгана виходить недвозначно, що автор уважає село, отже природу, з її чарівними мотивами за вже несвоєчасні для мистецької тематики та не щадить зневажливо-іронічних епітетів на адресу осіб „замріяних у красу синього неба і щебету жайворонка". Я певна, що ніяка сучасна ані будуча, отже наймодерніша тематика не видвигне нічого кращого та величавішого понад красу синього неба з його, під оглядом артистичним, нічим незаступними химерними формами хмар, ані понад тремтячий спів жайворонка, який чистотою свого звучного пориву передає артистові духову ессенцію якоїсь космічно-сферичної музикальности, неоціненої для якихнебудь малярських творів.

„Нові форми сучасного життя, яких середовищем є місто" є безперечно цікаві, але висування ідеалу у постаті „залізнобетонного велетня" уважаю вибачно одностороннім. Краса природи, отже також села, дається однаково добре використати в мистецтві як залізнобетонні хмародери з тою ріжницею, що форми природні, хочаб перетворені мистецтвом, завсіди ділають шляхотніше на людську душу, ніж форми видумані людським умом. Залізнобетонний велитень це цікавий предметовий зміст малюнку, але вважаю нічим неоправданим обезцінювати сільські хати як обект мистецького використування.

Попросту дивоглядне є твердження, що „краса в мистецтві не має нічого спільного з поняттям вживаним нами в щоденщині". Мистецьку красу, що правда, треба розуміти в далеко ширшім значінні, ніж у звичайно-щоденнім. Мистецька краса не мусить вражати мило та приємно (хоча може так вражати) а часто буває такою суворою, що на перший погляд вражає як щось незрозуміле. Але тільки на перший погляд і ріжниця між естетичним і суттєво неестетичними твором виказується скоро у формі психічної реакції артистично вразливих одиниць. **Поза безконечними варіянтами є деякі незмінні передумови краси, що обовязують заєдно в мистецтві, як і у всіх інших ділянках життя.**

Слушно підкреслює М. Драган, що „мистецтво творять не лише мистці, але також громадянство". Одначе з такими засадничо хибними поглядами на мистецтво, як щойно наведений погляд на мистецьку красу, нехай ніхто не сподівається зєднати ані притягати ширший загал до живішого зацікавлення мистецькими творами. Наш інтелігентний загал, хоча артистично мало вироблений, проте має ще незіпсований інстинкт краси, який не дозволить на те, щоби його збити з пантелику. У літературі не так легко доказати правду або неправду тому, що там слова (писане слово) воюють зі словами. У малярстві, на щастя, твори промовляють безпосередньо за себе або проти себе та самі видають про себе найкращий осуд.

Дальше: мистецтво за весь час свого існування не малює лише мистецькі проблеми, тільки малює від перших початків усюди і завсіди також тематику. Модерне малярство малює також тематику, лише переважно абстрактну, геометрично-математичну. У тих модерністичних творах, де форма стала присвоювати собі право

Німецько-французькі переговори.

ЛЬОНДОН. 25. VI. ПАТ. Хід вчорашніх нарад у Льозані представляється так: На основі декларації, зложеної міністром Шверін Кросігком німецьким журналістам, він предложив на дополудневій французько-німецькій нараді таку програму: Німеччина не всилі платити і не може згодитися навіть на те, щоби за кілька років плачення воєнних відшкодувань можна було в якінебудь формі відновити. Зате вона готова до співпраці в господарській і фінансовій ділянці, зокрема до участи у спільному фонді, з якого будуть давати позички державам, що найдуться у скрутній фінансовій ситуації, а також задля монетарної стабілізації. Крім того Німеччина готова поширити господарське порозуміння між промислами обох країв і заключити нове господарське порозуміння між обома державами, яке запевнило би Франції поважні позички. На думку Німеччина ті позички були би значно більші, між користи з евентуального відновлення репараційних рат.

У своїй відповіді Еріо заявив, що не може ствердити якогонебудь зближення поглядів. Він застеріг собі нинішній день, щоби французька делегація приготовила відповідь на експозе Шверін-Кросігка. У французьких колах думають, що наслідком останньої заяви німецької делегації ріжниці поглядів є тепер більші, ніж з кінцем минулого тижня.

Пізним вечором Еріо зложив візиту Мекдональдові, який приняв теж ф. Папена. На питання одного німецького журналіста про стан переговорів Еріо відповів: „Я все був прихильником французько-німецького зближення, але до зближення треба двох сторін".

Збройні заворушення в Німеччині.

Хроніка політичних убивств у Німеччині множиться новими фактами, про які повідомляють з ріжних сторін. В Берліні вбили в ночі на 27. ц. м. три особи. В місцевости Шатеншайд вибухалася між гітлерівцями і комуністами стрілянина, в якій вбили одного гітлерівця, а кількох ранили. Подібно було в Ессені та Вуперталі. У Вітенберзі прийшло до бійки між поліцією і комуністами. Трьох поліціянтів тяжко побили а кільканадцятьох комуністів потерпіли пострілові рани. В місцевости Бохвінкель хтось убив одного комуніста. Крівава стрілянина була у Штутгарті і Францбурзі.

У звязку з тими подіями німецький уряд рішив зреформувати поліцію й підпорядкувати її міністерству Райхсвери. Поліція має бути мілітаризована, наслідком чого фактичний стан німецької армії піднесеться до 220.000 вояків. Реактивовані гітлерівські штурмові відділи стали би тоді міліцією, як помічний орган в руках міністерства на випадок домової війни. Крім того будуть створені відділи примусової праці, також щось у роді штурмівок.

змісту, не виступає ніщо більш, окрім очевидного абсурду.

Не розуміємо інтенції М. Драгана, коли він кількома наворотами осуджує мистецькі твори „сконструовані розумовим міркуванням", та ще й заявляє, що „всі свідомо, на холодно збудовані речі, це порожні формою і змістом твори", коли саме вихвалюване ним модерне західне малярство є наскрізь формально-інтелектуалістичне?

Якаж дивна аномалія: називати національну тематику „холодно-розумовою" а тематику геометрично-математичну „стихійною" Скажім ліпше, що всяка тематика є стихійна у тім значінні, що **факт вибору** тої або іншої теми спричинений психольогічною потребою. Лише не кажім, що можна малювати „безпредметові" образи ані що мистецтво не малює або не повинно малювати тематики.

Поступ у малярстві відбувається головно в ділянці формально-технічній, тому, що малярство орудує формально-технічними засобами, щоб зматеріялізувати творчий замисл артиста. Цей замисл тоді тільки є дійсно творчий, коли поза розвязанням формально-технічних проблем істнує у його творі якась думка, якась не лише формальна, але моральна краса.

Плекання національної тематики не може бути шкідливе для дальшого мистецького розвою вже тому, що цей розвій та поступ відбувається головно на лінії формально-технічній.

(Докінчення буде).

Нове священиче товариство.

Загальні Збори Священичого Товариства ім. св. Андрея у Львові.

Коли польська влада розвязала в 1925 р. Т-во св. Ап. Павла за виславня меморіялу до Союзу Народів зі скаргою на вязнення й переслідування нашого духовенства, остались наші священики без всякої організації. Рекурс виділу Т-ва св. Павла, внесений до міністерства по нинішний день остався без відповіди, а старання заснувати нове товариство були довший час безуспішні, аж врешті завдяки заходам бл. п. д-ра Володимира Бачинського влада дала дозвіл на оснування Т-ва „Єдність". Однак це товариство своїми статутами було обмежене тільки до уладжування місій, реколекцій і видавання релігійних книжок і тому не проявивши більшої діяльности, заснітилось. Однак завдяки невтомній діяльности кількох рухливих одиниць вдалося зложити новий статут, дуже обширний, що обіймав всі ділянки священичого життя і дістати на нього дозвіл влади.

Перші засновні збори нового Т-ва імени св. Андрея відбулися в четвер, 23. червня ц. р., в будинку духовної семинарії у Львові. В катедрі св. Юра відправив Преосв. Іван Службу Божу в намірені нового т-ва, а в год. 10.45 після відспівання молитви „Царю Небесний" вписалося 65 учасників зборів як основники товариства до приготованої книги. До президії зборів увійшли: о. декан Евзевій Бачинський з Бережан як голова, о. декан Ів. Щербанюк з Вербиловець і о. Ів. Фединський з Любіня, як заступники голови, о. Микола Вояковський із Страдча і о. Вол. Харина, сотр. Знесіння як секретарі зборів.

о. Крил. Юліян Дзерович виголосив ідеольогічний реферат про завдання т-ва. Єрархічний устрій духовенства не заступить автономічної організації, яка хоче стати поруч першої до осягнення високих цілей і завдань духовенства. Ціль нашої організації є витворити ідейних робітників-священиків, які своєю працею, своїм гарним християнським життям виборолиб належне місце для духовенства серед нашої суспільности. До цього необхідні часті реколекції, які обновляли би духа, волю священика, і самоосвітна праця над умом, щоби в нинішну тяжку для церкви й віри пору добре приготовитись до боротьби за великі ідеали Христової науки. Крім того треба нам організації, яка заступала би нас назверх, якщо того буде треба, прим. при підписах на ріжних маніфестах, покликах бракувало досі представників духовенства, бо воно не мало свого представництва. З нагоди всіляких народніх свят, прим. 50-ліття „Рідної Школи", 40-ліття „Бояна", десятиліття Подебрадської Академії бракувало все привітів від духовенства, що не мало своєї організації. По славній пацифікації 1930 р. не було кому в імени зневаженого духовенства запротестувати перед урядом, як це зробило свого часу Т-во ім. св. Ап. Павла у генерала Розвадовського, головного командата польських військ після заняття Галичини.

Доповідь о. Дзеровича приняли збори оплесками з вдоволенням до відома.

о. Вол. Лиско, парох Сасова, поставив внесок, щоби збори переслали телеграфічно Святішому Отцю свій привіт зі заявою синівського привязання до Апост. Престола та вислали депутацію до Ексц. митрополита Андрея і до Преосв. епископа Івана з привітом від зборів.

На внесення о. Ю. Дзеровича в склад депутації увійшли: о. шамбелян Мих. Цегельський з Камінки Стр. і о. Петро Шанковський з Оброшина та о. декан Гошовський з Фалиша. Депутація відійшла зараз і принесла під конець зборів благословення і побажання від обох владик якнайкориснішої діяльности новооснованого Т-ва.

о. Микола Гошовський виголосив другу дуже солідно виладжену доповідь на тему: Які є матеріяльні сподівання з діяльности Т-ва св. Андрея? Джерелом матеріяльного забезпечення товариства є уділи по 100 зол., розложені на місячну сплату по 5 зол. і льокати церков, забезпечені на домах товариства. А коли будуть фонди, то й робота піде швидкою ходою. Товариство вибудує й випосажить інтернати для священичих дітей під проводом досвідних вдовиць в кожній столиці протопресвитерату. Теперішня кріза довела до того, що діти священиків не мають спромоги вчитися, сидять дома, марнуючись. Наше товариство допоможе й будові церков, бо не буде церков, то не треба й нас; воно буде помагати й церковним братствам в доброму орудуванні майном церковним. Мусимо оснувати й свій емеритальний фонд для священиків-старців, щоби не були на ласці своїх, часом дуже невдячних парохіян або молодих сотрудників. В центрах протопресвиратів мусять бути оcновані „Позичкові Каси", щоби священик у скрутний час міг заратуватися. А й беззворотні запомоги на випадок нещасть чи недуги будемо уділяти. Будемо гуртувати теж наших священиків-продуцентів в гуртки пчолярів, хліборобів, садоводів, шовководів, повісмарів і т. д., щоби дістати кращі конюнктури для продажі їх продуктів і тимсамим поліпшити добробут духовенства.

о. прал. Леонтій Куницький, як ординаріятський делегат привітав збори в імени митрополита й епископа й висловив радість з приводу заснування т-ва. Ми переживаємо не тільки матеріяльну, але ще гіршу моральну крізу. Однак наше духовенство не подалось, не заломалось, бо ось повстає нова установа, яка дає найкращий доказ, що наше духовенство живе. Дійсно це історична, переломова хвиля, яка виведе нас на ясний шлях, на чисті води. Бесідник уповажнений сказати, що наш епархіяльний фонд за призволенням ВПреосв. Митрополита прийде в допомогу будовам домів ім. св. Андрея по всіх центрах протопресвитератів, на цілі намічені статутами товариства. Збори гучними оплесками приняли з вдовіллям до відома цю заяву митрополитального відпоручника.

Опісля на предложення о. декана Бачинського як предсідника зборів вибрано комісіюматку задля намічення кандидатів до надзірної ради, а відтак почалася дискусія над обома доповідями. Дискусія, в якій забирали голос о. сов. Мих. Бобовник, о. дек. П. Патрило, о дек. Гр. Микитюк, о. крил. Лопатинський, о. В. Пришляк, о. д-р Й. Застирець, о. дек. Фединський та о. Й. Савицький, торкалася зміни статута, що її домагалися майже всі промовці. Рішено приняти статут у дотеперішньому тексті, а евентуальну зміну перевести на слідуючих зборах.

Тимчасом покінчила свої наради комісіяматка і о. інсп. Василь Навроцький прочитав пропозицію на членів надзірної ради. Загальні збори пропозицію ту приняли і до надзірної ради вибрані: о. Юліян Дзерович як голова, о. Микола Гошовський як заст. голови. Членами зі Львова вибрані: о. Мих. Лада, о. Вол. Попель, пенс. кат. у Львові, о. д-р Гавр. Костельник, о. ред. Петро Хомин і о. д-р Йосиф Застирець. Із

Повінь на Буковині, Бесарабії та Молдаві

ЧЕРНІВЦІ. 28. 6. ПАТ. Наслідком довготревалих дощів, що падали з такою нагальною силою, якої давно не тямлять, Буковину навістила повінь. Залізнича сполука майже з усіми місцевостями на Буковині перервана. Ріки Путиншора та Сучава виступили з берегів і залили довколичні села. Сотки домів під водою. Місцевости: Путна, Селетин і Путиля зовсім відрізані від світа, бо повінь поперевертала телеґрафічні й телефонічні стовпи. Вода зірвала багато мостів у повіті Радівці. 27. червня не відійшов із Чернівець ніодин поїзд. Втрати величезні.

БУКАРЕШТ. 28. 6. ПАТ. Велика повінь навістила велику частину Молдавії та Бесарабії. Яси та Чернівці зовсім позбавлені комунікації. Звідусіль приходять вістки про численні жертви у людях і завалені доми. Багато поля під водою. Рада міністрів ухвалила 10 міл. леїв на акцію помочі тим, хто потерпів від повені.

Більшовицька засівна кампанія.

МОСКВА, 27. VI. ПАТ. Радянська преса оголошує рапорт про стан засівів у Радянщині з днем 20 ц. м. На основі рапорту темпо засівів в останніх пятьох днях остільки побільшилося, що обсіяно до того часу ледви 750.000 га менше, ніж у тому самому часі торік. Це означувало би, що за пять днів підігнали засіви на просторі поверх 1 міліона гектарів. „Правда" присвячує тій справі передовицю, уважаючи це перемогою колективізаційної політики. Процент колективізованих господарств дійшов 20. ц. м. до 61 і пів прц., зате 415 всеї посівної площі засіяли колективи і державні домени. „Успіх" засівної кампанії „Правда" уважає за доказ, що цілковита колективізація буде осягнена в означеному партією часі з тоді будуть зліквідовані останки заможного селянства, т. зв. кулаків. — Стаття свідчить, що останні декрети про вільну торговлю на селі не означують ліквідації колективізаційних експериментів більшовицької влади.

львівського протопресв.: о. Йосиф Осташевський з Підберезець і о. Мих. Бобовник із Глібович, заст. о. Вол. Семків із Щирця; з тернопільського протопресв.: о. крил. Стефан Мохнацький з Теребовлі й о. дек. Василь Кулик із Зборова; заст. о. Юрій Боднар пар. Яйковець; із стрийського протопресв.: о. Микола Гошовський із Фалиша і о. проф. Йосиф Савицький із Стрия; заст. о. Роман Височанський, сотр. Стрия; із золочівського протопресв.: о. декан Григ. Микитюк із Гаїв Старобрідських і о. Вас. Пришляк з Підгорець; заст. о. Василь Навроцький, парох Красного; з галицького протопресв.: о. дек. Евз. Бачинський із Бережан і о. дек. Ів. Щербанюк з Вербиловець; заступник: о. Василь Соловій, парох Пукова.

До контрольної комісії вибрані оо.: д-р Лев Глинка, о. віцеректор. Алекс. Малиновський і о. проф. Іван Новосад.

о. крил. Дзерович просив збори, щоби його не вибирати до надз. ради, бо вже й так є дуже обтяжений працею по ріжних установах, та збори не приняли його резиґнації до відома.

о. дек. Вол. Сухий із Болехова вніс на зміну статуту в тім напрямі, щоби голову т-ва вибирали загальні збори а не надзірна рада. Принято.

Тепер зачалась довша дискусія над висотою членської вкладки, в якій забирали голос: о. інсп. Навроцький, крил. Лопатинський, о. Гр. Микитюк, о. дек. Гошовський і на внесення о. дек. Бачинського установлено висоту вкладки на 1 зол. місячно а 2 зол. вписового.

о. дек. Бачинський як предсідник зборів закінчує їх гарною промовою, в якій дякує за численну приняву духовенства, за змістові й річеві реферати, за поважну дискусію і замикає збори.

Молитвою „Достойно есть“, яку відспівано, закінчилися збори нового товариства.

—o—

Один день у Немирові.

На днях відбулася проґулька представників львівської преси до Немирова-Живця. Власники хотіли в той спосіб бодай частинно вирівняти брак реклями у минулих літах того симпатичного лічничого заведення на нашій землі. Живець Немирів віддалений від Львова 70 км. Він положений серед густого соснового ліса, що у великій мірі підносить красу і вартість живця. На кожному кроці видно дбайливу руку теперішніх господарів. Дороги, стежки, травники та квітники в найбільшім порядку. На прекрасних полянах стоїть багато розкішних віль, уладжених зі смаком і вибагливістю. Ціни за мешкання і харч невисокі, пристосовані до нинішніх тяжких часів.

Лічнича вартість немирівського живця — ділянка специялістів, а не лаїка-кореспондента. Ми ствердили тільки великий простір боровинової почви і сильне сірчане джерело „Александра“, яке має мати добродійні прикмети.

Немирів надається для людей, які хочуть провести своє лікування серед лісової тиші, без гуку і гамору, що товаришать великим „бадам“. Крім приписаних лікарем боровинових і сірчаних купелів, можна дуже добре викупатися у звичайній воді басейну, викопанім на недалекім потоці. Біля цього вигідна і розлога пляжа дає можність користати зі сонця і піску.

Поїздка львівських журналістів до Немирова відбулася вигідним автобусом, який курсує між Львовом і Немировом та в той спосіб ратує комунікаційну ситуацію. *М. Н.*

—o—

МІЛІОН ВІРНИХ У ПРОЦЕСІЇ.

В Дебліні скінчився минулої неділі міжнародній евхаристичний конґрес великим понтифікальним богослуженням, яке відправив папський кардинал Лаврі під голим небом у королівському парку. Співав хор, зложений із двох тисяч осіб. В процесії, що йшла вулицями міста, взяло участь міліон осіб. Самих епископів було коло 200. При кінці свята зібрані вислухали трансмітованої меґафонами промови папи, яку переслано з Риму до Дебліна телефонічно. Папського богослуження уділив кардинал Лаврі в асисті 8 кардиналів.

СНІГ У ЛІТІ.

БОЛЬОНІЯ, 28. 6. ПАТ. Із усієї північної Італії приходять вістки про шкоди, які заподіяли нагальні бурі з градом і снігом, що впав обильно в гірських околицях на збочах Апенін. Біля Венеції повітряна труба перекинула марморну плиту вагою 80 кґ. на 200 м. дальше, на дах одного з домів. У Берґамо хуртовина заподіяла великі шкоди в полі. В Больонії температура впала до 10 степенів. Гори вкриті сніґами.

ВБИВ ДИРЕКТОРА.

НОВГОРОДОК, 28. 6. ПАТ. У Слонімі службовець місц. шк. інспекторату Ст. Курилович застрілив директора каси ощадности Ант. Козіцького. Опісля Курилович відібрав собі життя вистрілом в рот. Причина: особисті непорозуміння.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ЦЕНТРОСОЮЗУ“.

Дня 28. червня ц. р. в год. 11. ранку почалися наради Загальних Зборів Союзу Кооперативних Союзів „Центросоюза“ в салі Укр. Бесіди при вул. Рутовського ч. 22.

Зборами проводить президент „Центросоюзу“ пос. *О. Луцький*, секретарюють інж. *Терлека* зі Скалата і дир. *Новосельський* з Дрогобича. У зборах беруть участь Окружні Союзи Кооператив через своїх делеґатів, які прибули з 32 осередків і розпоряджають 972 голосами, а крім того представники центральних кооперативних установ, „Сільського Господаря“, преси („Діло“, Г. К. Ч., „Кооп. Республика“, „Сільський Господар“) та гості, разом 112 осіб.

Збори відкрив окремим рефератом през. *О. Луцький*, в якому зясував ті важкі господарські умовини, серед яких працює тепер „Центросоюз“. Коли поглянути на працю 32 років, яку зробив „Центросоюз“, то напевно праця перед війною, субвенціонована і сперта на широких кредитах була лекша, ніж теперішня, здана на власні сили. Однак тепер праця здорова і шукає своїм обсягом захопити всі потрібні для нашого села ділянки праці, а головно збут сільських продуктів. Тверда воля управи „Центросоюзу“ і широка праця Окружних Союзів дасть тут дуже добрі висліди, хоч господарські і інші умовини праці дуже скомпліковані і далеко їм до того, щоби були пригожими. Коли поглянути на розвиток збутових операцій, то вони подвоїлися в останньому часі: коли в першій половині 1931 р. продав „Центросоюз“ 66 ваґонів яєць, то вже в першій половині 1932 р. продано 120 ваґонів, з того 115 за кордон. В першій половині цього року продав „Центросоюз“ 2.318 беконових і 2.100 товщевих безріг, 623 телят і 6.000 кґ. живої птиці. Це свідчить про розвоєву тенденцію цеї ділянки праці „Центросоюзу“. Збутові операції вимагають тісної співпраці з „Центробанком“, а разом з тим ставлять потребу його розбудови. Але рівночасно мусить кооперація якнайтісніше і в горі і в краю співпрацювати з Т-вом „Сільський Господар“, який мусить підготовляти в сільських господарствах продукт доброї і відповідної якости. Не забув „Центросоюз“ і на продукцію, а його мило і нитки з власної фабрики — це добрий початок того, що ще можна зробити. Коли в р. 1927 вироблено 27.000 кґ. мила Ц. С., то в 1931. р. випродуковано його 397.000 кґ. Приготовляють відкриття власної продукції на у інших ділянках. Вишкіл добрих кооператорів — це теж немала жура „Центросоюзу“, а тому він мусить дбати за те, щоби Кооперативно-Торговельна Школа у Львові могла і на дальше так добре розвиватися, як досі. Вкінці згадав про звязки „Центросоюзу“ з кооперативними організаціями за кордоном та згадав память двох померших світової слави, а саме Карла *Жіда* і Альберта *Томаса* та память дир. інж. Гриця *Кузьми* з Підгаєць, яких память вшанували присутні повстанням з місць.

З черги прочитано і принято протокол з попередніх Заг. Зборів, а опісля дир. *Ю. Шепарович* здавав ділове, а дир. *І. Мартюк* рахункове звідомлення з праці „Центросоюзу“ за 1931 рік.

Всі торги „Центросоюзу“ виносили у цьому році 10.136.644 зол. і зменшилися у порівнанні з 1930 р. на 18 прц.

Найкраще з усіх відділів розвивалася фабрика мила, яка виробила 397.000 кґ. мила (в р. 1930 — 345.00 кґ.) і збільшила свою продукцію на 10 прц. В тім році основано навивальню ниток, яка дуже добре розвивається. Зате торг хліборобськими машинами і погноями впав, так само зменшилися обороти насінням, за винятком пашних буряків, яких насіння продано 33 прц. більше, ніж в попередньому році. Яєць продано за кордон 151 і пів ваґонів, а богато продано теж на місцевому ринку.

Білянс за 1931 р. замикається надвишкою зол. 5.346, при уділах 322.399 зол., запасних фондах 22.990 зол. і загальній білянсовій сумі 1,771.774 зол.

По звідомленнях відчитав інж. *В. Ольховий* звідомлення з переведеної ревізії через РСУК, яке потвердило дані, наведені дирекцією.

На цьому закрито звідомлення і приступлено до дискусії.

Інформації для студентів про школи.

ПРО ВИСОКІ та ФАХОВІ ШКОЛИ у ЛЮБЛИНІ.

У Люблині є кілька шкіл вищого та середнього типу, з яких в останніх літах користала вже — хоч у малому числі — українська молодь. Подаємо тут кілька інформацій про ці школи, зазначуючи, що життя в Люблині значно дешевше, як в інших більших містах (студентське утримання враз з помешканням від 70 до 100 зол. місячно).

Католицький Університет в Люблині має виділи: правно-економічний та гуманістичний. Університет приватний, одначе іспити дають абсольвентам ті самі права, що іспити у держав. університетах у Польщі. Умовини приняття та оплати подібні, як у державних університетах. Ніяких обмежень нема; вписи у вересні.

Державне Педаґоґіюм в Люблині (вул. Архідіяконська 3). Є це дволітне заведення для кандидатів на вчителів вселюдних шкіл вищого типу із головною увагою для одного предмету як специяльности (ґрупа: 1. польоністична, 2. фізична, 3. математична). Приймають абсольвентів (-ок) ґімназій на основі свідоцтва зрілости та фізичної здатности до учительського фаху, ствердженої лікарем педаґоґії. Оплата 80 зол. річно, платна у двох ратах. Подання до 10. серпня ц. р. на адресу: **Państwowe Pedagogjum, Lublin, Archidjakońska 3,** до якого долучити: а) матуральне свідоцтво, б) метрику, в) свідоцтво моральности, якщо від покінчення ґімназії минуло більше як 6 місяців.

Трилітня Середня Огороднича Школа у Люблині, вул. **Aleje Racławickie, Gmach Uniwersytetu,** — має за мету приготовляти самостійних, теоретично та практично вишколених техніків-городників. Протягом 3-літньої науки відбувають ученики 14-місячну рільничу й городничу практику. Умовини приняття: вік 15--19 літ, свідоцтво 4-ої кляси ґімн. або 7 кляси школи вселюдної та вступний іспит з польської мови, математики та фізики. Оплата 190 зол. річно, у двох ратах, крім цього 20 зол. вписове і за вступний іспит. Наука починається 1. вересня. — Абсольвенти складають дипльомований іспит і дістають свідоцтво з титулом „техніка-огородника“. Мають вони право до скороченої військової служби, а в державній та самоврядній службі мають ті самі права, що абсольвенти ґімназій з матурою.

Школа Будівництва в Люблині, вул. Króla Leszczyńskiego 11. — Обіймає 3 виділи: будівельний, дороговий та меліораційний. Наука трвае 4 роки. Умовини приняття: вік до 18 літ, свідоцтво 3. кляси ґімназії або 7 кляс школи вселюдної, вступний іспит з польської мови, математики й відручних рисунків. Тих, що покінчили 6 кляс ґімн. приймають без іспиту. Оплата 350 зол. річно, за вступний іспит 15 зол. При школі є ще 2- або 3-літня **школа будівельних, дорогових і меліораційних надзорців** (приймають з 2 кл. ґімн., оплата 180 зол. річно).

ВПИСИ НА ҐІРНИЧУ АКАДЕМІЮ В КРАКОВІ.

На найближчий шкільний рік буде принятих на Гірничу Академію в Кракові на виділ гірничий 50, а на виділ гутничий 30 кандидатів. Подання можна висилати від дня 1-го липня до 15-го вересня до деканату даного виділу. До подання треба долучити:

1. Життепис з професією батька або опікуна та його адресою. 2. Метрику уродження. 3. Свідоцтво зрілости в оригіналі (ґімназії державної або рівноважної). 4. Дві неналіплені фотографії підписані. 5. Якщо є, то свідоцтва відбутих практик. 6. Якщо є, то свідоцтва відбутих вищих студій. 7. Військовий документ. 8. Евентуально свідоцтво моральности (пів року перерви в студіях). Перед вписом іспит з математики і фізики.

Блюкчі інформації дає Григ. Пащевський (для Дідковського), Луцьк, Домініканська 6.

ВІДЛОЖАТЬ ЛЬОЗАНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛЬОЗАННА, 28. 6. ПАТ. Тут переважає думка, що конференція війшла в критичну стадію і треба рахуватися з її відложенням і рівночасно візванням дальше займатися призначеними їй справами.

ПРИСУДИ СМЕРТИ У СРСР.

МОСКВА, 28. 6. ПАТ. У процесі торг. орґанізації „Ґумторг“ засудили гол. обвинувачених Крючкова, Носокова, Смірнова, Шубіна та Панкратова на розстріл, 7 інших на кару по 10 літ тюрми та конфіскату майна, відібрання прав, 5 обвинувачених на 5 літ тюрми і конфіскату майна. 3 обвинувачених на 5 літ заслання, 3 обвинувачених увільнили.

ВИЛЬНО, 28. 6. ПАТ. У Мінську розстріляли 3 селян, обвинувачених у підпалі держ. установ.

МОНАРХІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 28. 6. ПАТ. Преса принесла інформації з окруження б. ціс. Вільгельма, згідно з якими реституцію монархії з Гогенцолернами вважають квестією найближчих тижнів. Престіл одержав би б. наслідник престолу або котрийсь із Вільгемових внуків. Кажуть теж, що Вільгельм переноситься з Дорн до Занвоорт, коли гол. уряд згодиться.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс. 2-5

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорушина 5. (біля кіна „Апольо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 1995 9—20

— Де купити дешево дійсно добрий годинник, срібні або золоті вироби? У Івана Зельтенрайха, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1728 29-30

— Від Кухонної Комісії Т. П. О. Хотячи прийти з підмогою незаможнім студентам (кам) тажож у часі ферій, Кухонна Комісія Т. П. О. подає до відома всім П. Т. Студентам (кам), які в цьому році користали з кредитових харчів, що дотеперішні абонаменти автоматично продовжені на місяць липень ц. р. Приїзжі можуть зголоситися за абонаментом особисто в урядовця Івана Плахтини. За Комісію: Ірина Макух-Павликовська. 2132

— **Українське учительство і примусові жертви на „доми людове".** Пишуть нам: Стягання з пенсії державним службовцям-українцям датків на ріжні приватні цілі сталося неначе звичаєвим правом. Не вільне від цієї благодати й українське учительство в Збаращині. На припоручення шкільного інспектора платник уже через 22 місяці постійно побирає при виплаті поборів від кожного учителя по 1.50 зол. на фонд будови „домуф людових" в Збаращині. Хоч не хоч мусіли дати і ніякий протест тут не помагає. А це ж моральне насильство побирати жертви від людей на цілі їм зовсім чужі, та ще й при теперішній зредукованій платні. Обіжник кураторії з 25 червня 1931 рішучо забороняє стягати з пенсії датки на будьякі цілі. Зміст цего обіжника такий: № Q 802/31. W niektórych władzach i urzędach ustalił się zwyczaj potrącania funkcjonarjuszom państwowym przy wypłacie uposażenia pewnych składek czy opłat nieprzewidzianych w obowiązujących przepisach, ani niewynikających z rozrachunku ze Skarbem Państwa jak np. składek na rzecz związków funkcjonarjuszy, składek na ogólne cele etc. Aby nie stwarzać pozoru stosowania przymusu administracyjnego w wypadkach, w których jego zastosowanie nie jest uzasadnione obowiązującymi przepisami, zarządzam na podstawie okólnika Pana Prezesa Rady Ministrów (№ 27) z dnia 25. IV. 1931. (L. 6131/IV. Og.) by dokonywanie tego rodzaju potrąceń przy wypłacie uposażenia zostało bezwarunkowo zaniechane. Min. W. R. i O. P. (—) St. Czerwiński. — Наводячи цей обіжник, просимо п. інспектора і платника зі Збаража, щоби вони респектували розпорядок вищої влади і нас учителів-українців від жертв на „доми людове" звільнили. Справу жертвенности на освітні і філянтропійні цілі лишіть, панове, нашій особистій вподобі і волі!

— **Концерти Марії Сокіл у краю. Позір Коломия і Станиславів!** Марія Сокіл, прімадонна Київської Опери, після величезного успіху на концерті у Львові, виступає з концертом 2. липня (субота) у Коломиї і 3. липня (неділя) у Станиславові. Програма та сама, що на концерті у Львові: пісні галицьких і наддніпрянських композиторів (Барвінського, Людкевича, Рудницького, Косенка, Мейтуса і і.), сучасних російських творців (Рахманінова, Василенка, Гліера) та ціла низка найкращих оперових арій (з опер „Отелльо", „Тоска", „Мадам Батерфляй", „Богема", „Паяци").

— **Українська графіка в радіо.** В середу, 29. червня в год. 16.45, відбудеться в радіо відчит про виставку української графіки. Прелегент: артист Людвик Лілле.

— **Святочне закінчення шкільного року в Перемишлі.** Дня 28 червня ц. р. українська молодь усіх шкіл — вселюдних і середніх, — заповнила по береги Катедральну церкву в год. 8 рано. Преосв. п. Йосафат Коциловський в окруженні духовенства відправив Архієрейську Службу Божу з нагоди закінчення шкільного року, а по Службі Божій виголосив піднеслу релігійно-патріотичну проповідь до молоді. „Бог і Вітчина, зрада Церкви є зрадою Народа, не може бути добрим патріотом, хто зраджує Церкву". Оце головні мотиви архієрейської проповіди. Після проповіди і благословення, Епископ в асисті духовенства перейшов здовж церкву, кроплячи молодь свяченою водою, а хор жіночої гімназії „Українського Інституту для дівчат" співав „Многая літа". Так архієрейське Богослуження як і релігійно-патріотичну проповідь з вдячністю вислухала молодь і її батьки, які того дня численно прибули до Перемишля зі всіх усюдів. — д. д—к.

— **Процес за уневажнення завіщання.** У Львові помер лікар д-р Андрушевський при операції сліпої кишки наслідком затроєння крови. Завіщання вже не міг списати, лише при трьох свідках сказав, що весь маєток записує артистці малярці та різьбарці Смольківній. Видідичив д-р Андрушевський свою матір і усю найближчу родину. Те завіщання один зі свідків для поспіху списував на полотні. Тепер родина д-ра Андрушевського домагається уневажнення завіщання. Мотивують це тим, що спадкоємниця Смольківна мала вплив на д-ра Андрушевського, бо виконувала при хорім обовязки доглядачки та що вмираючий не був у повні умових сил, на що вплинуло затроєння. Майно д-ра Андрушевського чимале: гарне уладження та заінтабулювана претенсія 13 тисяч долярів.

— **У звязку із самогубством секретаря шк. повітової ради в Бродах** Бояновського львівська кураторія вислала комісію, щоби перевела слідство.

— **Процес за збірки Ожеховича.** Вдова по фундаторі та збирачеві творів мистецтва Ожеховичові виступила з процесом проти польського Наукового Т-ва у Львові, якого головою є проф. Бальцер. Вдова домагається звороту чимало предметів вартости около 2 міліонів золотих. У тій сумі є і вартість маєтку Кальників (пов. Мостиська). Вона домагається уневажнення завіщання; домагається тієї частини майна, яку на її думку виразно обіймає запис її пок. чоловіка. Апеляційний суд відкинув претенсії Ожеховичевої. Тепер вдові остає ще відклик до Найвищого Суду, та тоді вона, з огляду на означення вартости предмету спору мусіла би зложити около 60 тисяч золотих, як стемплеву оплату.

— **За кольпортажу комуністичних летючок.** Перед львівським трибуналом присяжних суддів відбулася розправа проти двох комуністів: Василя Бенькевича і Стефана Диди, яких у квітні ц. р. арештували на Високім Замку за те, що роздавали між вояків комуністичні летючки. Дида дістав 5, Бенькевич 3 місяці вязниці.

— **Зловживання при бранці.** Перед карним трибуналом у Львові ведеться велика розправа, що є епільогом голосних зловживань б. майора лікаря д-ра Юр. Урбановича при бранці, засудженого на 3 роки вязниці і деградацію. На лаві обвинувачених засіло 32 жидів, що мали ріжні інтереси з д-ром Урбановичем. Прокуратор закидує їм, що давали Урбановичеві хабарі за видавання фальшивих лікарських свідоцтв, на основі яких звільнювано їх з військової служби. Розправа потреває кільканацять днів.

— **Злочин пяних новобранців.** Рекрути Роман Петришин, Василь Опришко і Михайло Музика з Верині пов. Жидачів, вернувши додому з військової бранки, напали по пяному на двох господарів, Михайла Стефанишина та Михайла Стецьова і так їх побили залізною штабою, що Стефанишин згинув на місці, а Стеців бореться зі смертю. Вбивників арештували.

— **Скаженина** між псами шириться в брідському повіті. В однім селі Ясенові було 5 випадків покусання скаженими псами, з того один смертний. Щоби не допустити до дальшого поширення зарази, старосво наказало вибити в загроженому районі 500 псів.

— **Спекулянти на асекурацію.** В Яворові згоріли будинки Войтіха Ордона. Поліційні доходження викрили, що пожежу спричинив Францішок Сербяк, шурин пошкодованого. Він признався до підпалу, заявляючи, що зробив це з намови Ордона, який хотів тим способом добути відшкодування в сумі 4.500 зол. Оба хитруни опинилися в Івановій хаті.

— **Бють при війську.** Військовий суд у Кракові розбирав справу биття вояків при 5 п. кінних стрільців у Дембиці. Розправа скінчилася засудом ротмістра Ломніцького на два місяці твердині, пор. Муселяка на місяць, вахмістра Возняка на пів року твердині і деградацію, вахм. Щепана на 4 місяці твердині і деградацію, а крім того 8 інших підстаршин на подібні кари. Присуд викликав у військових колах велике враження.

— **Діточий параліж.** Біля Магдебурга ствердили пошесть діточого паралїжу хребетного стрижня. Захоріло вже вісім дітей від 1—2 літ. Хорих ізолювали.

— **Зїзд Самоосвітніх Гуртків молоді м. Львова** відбудеться 29. ц. м. заходом Філії Т-ва „Просвіта" у Львові в салі Інституту ім. Лисенка з таким порядком: 1. Відкриття зїзду. 2. Вибір почесної і ділової президії зїзду. 3. Сучасний стан Самоосв. Гуртків у Львові, їх діяльність та організаційні вимоги самоосвітнього руху — реферат з рамени Філії М. Дужого. 4. Ідеї самоосвітніх гуртків — реферат М. Мартина (Гурток Левандівки). 5. Метода самоосвітньої роботи — реферат І. Гнідеця (Гурток Левандівки). 6. Книжка в самоосвітній роботі — реферат з рамени Філії п-і Н. Дорошенко. 7. Завдання молоді з вищою освітою в самоосвітніх гуртках — реферат З. Котовича (Гурток Личакова). 8. Приняття резолюцій. 9. Внески й запити. 10. Закриття зїзду. Цьогож дня 29. червня ц. р. в 8-ій год. веч. в салі Ремісничої Палати (пл. Стрілецька) відбудеться **Концерт Самоосвітніх Гуртків м. Львова** з добірною програмою.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Іван Сас де Одемчук Уруський парох гр. кат. парохії св. Норберта у Кракові, радник Еп Консисторії, по короткій та тяжкій недузі засмотрений Найсв. Тайнами, упокоївся в Бозі дня 26. VI. 1932 в 58 році життя, а 34 році священства. Перенесення тлінних останків з мешкання при вул. Вісьльній 11 до церкви св. Норберта відбулося у вівторок 28. VI. год. 18-a. Заупокійну Службу Божу при тлінних останках відправлять у середу 29. VI. в год. 9., почім відбудеться похоронний обряд на Раковицький цвинтар у Кракові.

Ширіть наш часопис!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Розчарування.

Люди, оптимістично настроєні до мене, мого таланту і впливу моїх фейлетонів на людство кажуть, що:

— Найліпшою рекламою в „Ділі" є згадка у „Відгуках дня". Успіх запевнений.

Я, признаюся, деякий час і сам у те вірив.

Але прийшло розчарування.

Зареклямував я свого часу дві річі, в тім святім переконанні, що це поможе, як не на 100, то бодай на 50 відсотків.

Дві річі: „Сокільське Свято" і виставку графіки „Анум". Обі ці події зіллялися були на один день і я радив тоді, щоби люди пішли спершу на виставку, а потім на площу „Сокола Батька".

І одна і друга імпреза не відчула моєї реклями. Перша відчула зате вплив дощу на фреквенцію публики і вплив неасекурації на кошти свята, друга ще до 12. липня буде відчувати вплив слабої фреквенції на сильні видатки.

„Сокільське Свято" минуло і вже про нього говорити нема що, хіба аж буде друге, але виставка ще є і не дає мені спати.

Які радісні, повні віри в будуччину і переконання в усіх були лиця Анумістів, коли вони зачинали виставку і коли позволили мені згадати про неї у фейлетоні.

А нині?!

Ніколи ще на небі Галичини не стояла така чорна хмара, як отсе на лицях Анумістів, ніколи ще не було такого квасного огірка в сезоні, як тепер міни представників малярської музи: сидять, понуривши голови, на редакційній канапі і навіть не кричать нам над ухом. Скажуть один до одного кілька слів пошепки, похитають головами і — тихо. Час до часу зітхне котрийсь та так тяжко, що аж папери на бюрку підлітають.

— Що такого? — питаю. — Невже так зле?

— Ще гірше! — відповідають. — Ми думали, і зовсім правильно, що не тільки покриємо видатки, а ще й видамо нове число „Мистецтва". Ось вам рахунок...

І показують рахунок:

Малювання салі	200	зол.
Ґабльотки і полотна	140	„
Рамки	64	„
Саля	100	„
Нарбут	100	„
Каса	70	„

Решти не памятають, одним словом 1700 зол.

— А скільки було досі людей?

— Біля 600. В тім половина менших і дві прогульки з Варшави.

— Значить свої не дописали...

— Хоч ви написали — докидає Ануміст.

— Вибачте, перечислив своє значіння.. Але... Чи тільки я один на світі? В польських ґазетах були великі рецензії, а в нас одна і одна згадка Я весь час чекав на рецензію в „Ділі", а бачив тільки рецензента. Кажуть, що гонорар дістав згори (в більоні і в банкнотній графіці!), а про графічну виставку ні чичиркнув.

Анумісти похитали головами і заскреготали зубами.

— Правда!

— А бачите! Нехай би трохи він, трохи я, а решту публика.

— Саме про ту „решту" йде...

— Панове, не бійтеся. Я все таки вірю в нашу публику. Вона ще допише. І ви напевно заробите на „Мистецтво", а принайменше покриєте видатки, або ні.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТРИЙ. (Комунальна Каса Ощадности міста Стрия). Кожне місто, а навіть містечко старається мати свою власну касу ощадности. Така каса це неабияка користь. Трапиться, що магістратові треба виплатити своїм урядникам зачети. Нема грошей в касі магістрату. Йдеться до комунальної каси, зичиться кількадесять тисячів за опроцентуванням і виплачує безпроцентові зачети і то ще перед стягненням давніших виплат. Або буває, що одна або й більше одиниць потребує протекційної позички. Комунальна каса дасть, навіть без відповідного забезпечення. Не треба також забувати, що комунальна каса платить своїм директорам високі платні, неначе яким міністрам. Тому комунальні каси є скрізь потрібні. Часом як нпр. в Болехові (недалеко Стрия) пошпотається нога паням директорам і треба установлювати „комісаря". Часом знов, як в Стрию, треба попросити цілу надзірну раду і дирекцію, щоби зрезигнувала „гуртом". Очевидно, що в місце старої мусіла рада міста Стрия установити, або, як це в Стрию кажуть, „вибрати" нову надзірну раду. А та рада мала знову „вибрати" нову дирекцію. Зачалися гомеричні бої за задержання попереднього „стану посідання". Зокрема старалися вмовити в українських радних міста, що один представник українців в надзірній раді повинен зовсім вистарчити. Про дирекцію, мовляв, навіть і мріяти українцям не лицює. Одначе іншого погляду був інсп. Соколовський, голова українських радних міста. Його думка скристалізувалася в постуляті: „щонайменше двох членів надзірної ради і один директор". Легко зрозуміти, яка метушня запанувала серед дотеперішніх володарів. Кілька неділь йшли наради, конференції, проекти і торги. Та український клюб радних міста не вдаючися у великі дискусії, стояв спокійно при своїм. Пять разів рада міста розходилася до дому без висліду, бо український клюб кожним разом без зайвих балачок „йшов собі додому". За цим мусіли піти також і опоненти. Такі проходи надокучили вкінці також польському й жидівському клюбові. Справа пішла нарешті як слід. До надзірної ради вибрано з українців сеніора міщан д. Івашкова і адв. д-ра Калуського, до дирекції інж. Бандеру. Епільог касової афери був дуже характеристичний. На засіданні міської ради принято до відома уконституовання нової управи каси, а рівночасно „принято до відома" звіт контрольної комісії з „діяльности" бувшої управи каси без відчитання цього звіту. Кажуть, що хтось мав мабуть масло під капелюхом і тому волів не виходити на сонце. Внесок українців на відчитання звіту упав проти голосів українських і декотрих польських радних. Зате на внесення інсп. Соколовського вписано „на мус в протоколі", що принято до відома невідому справу. Колись історик Стрия справить своїм читачам втіху цею суто анекдотичною подією. — б. н.

—o—

СПОРТ.

З ЕВРОПЕЙСЬКОГО СПОРТУ.

Австрія. У Відні відбулося двоє змагань за середньоевропейську чашу. Віенна перемогла мадярську дружину Уйпешті 5:3 (2:3). Зате відпала вже від цих змагань Адміра, яка минулої неділі програла зі Славією (Прага) 3:0, а у відплатніх змаганнях у Відні перемогла чехів всего 1:0.

Болгарія. Перші стрічі в коп. мячі за балканську чашу дали ось-такі вислідн: Болгарія перемогла Румунію 2:0, а Югославія Грецію 3:1.

Німеччина. Німеччина — Франція 58:41. Міжнародні легкоатлетичні змагання жінок.

Польща. У Львові відбулися міжнародні жіночі легкоатлетичні змагання між Польщею і Чехословаччиною, які закінчилися перемогою польок 63:43.

Чехословаччина. Чехословаччина — Австрія 5:0 (3:0). Змагання в коп. мячі за аматорське мистецтво середущої Европи.

УКРАЇНА — ОЛД-БОЇ.

В середу, 29. ц. м., в год. 17.30 стрінеться на грищі Чорних Україна з дружиною львівських Олд-Боїв. Симпатики нашої дружини матимуть змогу по довшій перерві знова бачити її гру. Україна мусить ці змагання вирішити у свою користь, якщо хоче відтак змагатися у фіналі чотирьох найліпших дружин львівської округи.

З КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩАТАРСЬКОГО КЛЮБУ.

Згідно з рішенням Загальних Зборів з 6. 5. ц. р. утворено при КЛК туристичну секцію. Тому Виділ КЛК взиває усіх своїх членів, які в літньому сезоні улаштовують прогульки, зголошувати їх до голови Клюбу, а пізніше прислати точний звіт і евентуальні світлини.

Виділ.

На санування Т-ва „Просвіта".

XXX. ВИКАЗ ПІДПИСАНИХ ПОЗИЧОК ДЛЯ САНУВАННЯ Т-ВА „ПРОСВІТА".

Бережани: Пеленський Осип 5; **Бібрка:** Чмир Василь, Девятники 5, Мидляк Андрій, Девятники 10; **Борщів:** Кігічак Юрко 10, Воркун Степан суддя 50, Зуляк Олександер 20, Тарнавський Василь 10, Стефанович Зоня 10, Волошин Іван 50, Ворончак Іван 20, Зілінський Юлій 20, Кобилецький Іван 25, д-р Лунів Андрій 120, Наконечний Олесь 25, Мп. Путько Михайло 24, Штайн Яків 24; **Броди:** Філія „Просвіти" 120, д-р Волинець Олександер 10, о. Микитюк Григорій, Гаї Старобр. 10, Читальня Просвіти, Голосковичі 10, Чит. Просвіти, Заболотці 10; **Зборів:** о. Хабурський Степан, Заруде 10, Читальня Просвіти, Заруде 50; **Золочів:** Павлюк Микола 10, Йойківна Лідія 5, Ґаврачинська Зеновія 10, Околиківна Стефанія 10, Читальня Просвіти, Глинянське передм. 100, Студентська Секція при філії Просвіти 10; **Жидачів:** о. Кончевич Онуфрій, Межиріче 5; **Жовква:** Маерова Софія 5, Гусаківський Микола 5; **Калуш:** Захней Семен 5, Сілінська Олександра 5, Сулима Василь 5, Кележбей Юрко 5, Сенчина Казимир 5, Кочан Іван 15, Мосора Мирон 20, д-р Коритовський Тарас 50; **Коломия:** „Народний Дім" 50, Ґорук Евген 10, Мельникова Марія 10, Міхалевський Іван 5, о. Сінґалевич Микола 5, Співак Евген 5, Сельський Ромуальд 20, д-р Іван Турянський 8, Меренюк Григорій 7.50, Козулькевич Дмитро 6, Рубінґер Павло 6, Винярський Евген 8, Чолій Михайло 10, д-р Іванець Степан 10, Гомик Іван 6, Микитчук В. 5; **Козова:** Древницький Василь, Плауча Мала 5; **Комарно:** д-р Олександер Пеленський 100; **Львів-місто:** Ольховий Іляр'й 5, Мисак Теодор 10, Раковський Роман 2.70, Кульчицький Михайло 6, Кульчицький Лев 13.75, Василик Іван 10, дир. Капуста Микола 20, Гладій Андронік 5, Кульчицький Дмитро 5, Коцюба Петро 5, Маренін Ярослав 5, Грабар Іван 5, Біганський Михайло 5, Мельничук Михайло 5, Охрим Олександер 10, Полійчук Петро 5, Боднар Михайло 6, Топольницький Клим 5, Лучаківський Т[illegible] 20, Шухевич Герміна 5 (місячно), Михалічка Евген [illegible] о. д-р Оглямкевич Іван, Замарстинів 20, Тисовська Софія, Замарстинів 5, Петро Гілевич 10, Небилович [illegible] 5; **Перемишль:** Українська Щадниця 50, Союз Українських Купців 50, Котис Софія 5, з **Малкович:** Лесик [illegible] тін 5, Жмуд Степан 10, Курдияк Федько 5, Ярема Іван 5, Пелешак Василь 10, Пелешак Іван і Антін 5, Пелешак Степан і Полуйко Василь 5, Гіжовський Павло і Олешак Іван 5, Ілик Петро 5, Гижий Іван і Полуйко Іван 5, Пелешак Петро 8, Пелешак Іван 2, Поливка Іван 2, Ханас Юрко с. Степана 5, Ханас Іван с. Павла 5, Ковальчик Петро 5, Т-во „Сокіл" 20, Кооп. „Сільський Господар" [illegible], Полуйка Андрій 10, Гижий Михайло і Ілик Павло 5; з **Перекопаної:** Полянський 20, Т-во „Сокіл" 10, Федоровнч Теофіль і Ярошевич Юлія 5, Ярошевич Іван 5, Читальня Просвіти 20; з **Болоння:** Лаун Осип 10, Читальня Просвіти 100, Данилко Степан 20, Данилко Олекса [illegible] з **Пралковець:** о. Гура Теодор 10; **Підгайці:** о. Щуровський Михайло 5, о. Княгиницький Ярослав 50, о. Сеньмора Антін, Вербів 50, о. Барановський Петро, Мужилів 10, Кісіль Михайло, Раковець 10, о. Барановський Іван, Мужилів 50, Корпак Михайло, Підгайці 12; **Рава Руська:** д-р Богачевський Данило 10; **Радехів:** Приходч Михайло, Волиця 5; **Рогатин:** Шенкірик Роман 5; **Теребовля:** Н[illegible] Микола 5, о. Кузьма Зиновій 30, д-р Заплітний Антін [illegible], Кобильняк Михайло 20, д-р Місько Степан 30, Слобідка Струс.: Обуховський Василь 5, Яворський Яків 5, Юрочка Маріян 5, Крушельницький Іван 5; **Тернопіль:** і Микулинець: Савицький Григорій 20, Юрчук Орест [illegible], Гречковський Микола 10, Гречковський Михайло 10, Капуста Михайло 10, Товариницький Антін 5, Декайло Іван 30; **Західні землі:** Ярош Володимир, Тарнів 60, [illegible] Михайло, Вижлек 5, Ковалик Андрій, Краків 5, Сочинський Осип, Краків 20, Целевич Осип, Краків 10, Наконечна [illegible], Краків 5, Н. Н., Краків 10 без звороту, Кіцак Василь, Краків 10, д-р Малецький Олександер, Краків 10, [illegible] Царевич Омелян, Тарнів 60, Ващук Степан, Бельське [illegible], Борисевич Микола, Александровичі 50. — Разом 2571.[illegible] золотих; разом з усіми попередніми **70.899.66 зол.**

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Jerzy Kulczycki: UPADEK JAKOŚCI W PRODUKCJI KAPITALISTYCZNEJ. Zjawisko masowej tandety, jej przyczyny oraz skutki. Warszawa—Lwów 1931. Стор. [illegible] Форм. 4°.

ЖУРНАЛИ.

СВІТ ДИТИНИ, 15. червня. Ч. 12. Зміст: О. Підгірський: Привіт „Рідній Школі"; А. Курдидик: Ксеня; К. Підгірянка: Літечко приходить; Останні гетьмани Данило Апостол і К. Розумовський; Л. Ригер: Суперечка букв; І. Ерліч-Мужанович: Стрибогів ліс; М. Підгірянка: Літний дощик; К. Малицька: Чистенький і Брудний Мурзи; А. Чехов: Каштанка; Давидів: Сам як могли; Конопніцька: При муравлиську.

MORZE, organ Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 28. VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., кварта 3·50 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.